

Het fictieve beeldverhaal over Vladimir Majakovski van Rinus Van de Velde in de kelder van de hoppebrouwerij in Watou, bij een gedicht van de dichter daarbuiten.

Foto Koen de Waal

Het 'nieuwe' Watou is er nog lang niet

BEELDENDE KUNST KUNSTENFESTIVAL WATOU

★★★★★

De curatoren laten vooral zien dat ze eigenlijk niet precies weten hoe het verder moet.

WATOU Je gaat een roze trapje op om door een loergat naar een video van Manon de Boer te kijken, je staat voor een kronkelende gekruisigde Jezus van Wim Delvoye bij de kerkmuur, je loopt door de 'verbeeldingswerelden' van kunstenaars in het voormalige rusthuis, of langs de kabinetjes van pas afgestudeerde kunststudenten. Na elke vijftientig of vijftig stappen tref je een 'trottoirgedicht' aan, op voetpadtegels geprinte poëzie, of 'totemgedichten' die als wegwijzers bij de verschillende locaties van de poëzieroute staan opgesteld.

Soms passeer je 'hommageplekken', aan de overleden dichter Hugo Claus of de beeldend kunstenaar Philippe Vandenberg, die zelfmoord pleegde. Of 'grenslanden' waarin jonge kunstenaars nieuwe verhalen ont-

wikkelen. Schokkend is het niet, soms fraai – zoals een fictief beeldverhaal over de dichter Majakovski in de kelder van een brouwerij. De curatoren hebben zich verdiept in allerlei nieuwe begrippen, ook in ingewikkelde kunsttheorieën van Boris Groys of Umberto Eco, maar laten vooral zien dat ze eigenlijk niet precies weten hoe het verder moet. Het gaat om nostalgie, lees je in de catalogus.

Kennelijk kon het niet weemoediger. Onder een treurwilg, op het terrein van het Blauwhuys in het Belgische Watou, luister je naar het gedicht *Nu nog* van Hugo Claus – zoals hij het ooit zelf op een cd heeft ingelezen. Die plek herinnert aan de zomer van 2008. Wellicht was het dorp nooit zó weemoedig als tijdens die poëziesomer, toen Claus net was gestorven, en de manifestatie voor de laatste keer door de dichter Gwij Mandelincx werd georganiseerd.

Sindsdien is Watou een hybride kunstfestival dat door vele handen wordt geleid. Vier curatoren zochten bij de gekozen poëzie heel diverse kunst. Vroeger had elke editie van de poëziemanifestatie, waarin beeld en woord samengaan, een eigen kleur.

De ene keer het kopergeel van de fanfare, door gedichten waarin geluid tot klinken werd gebracht, de andere keer het groen van de bosschages, omdat het vlakke landschap werd bezongen. De expositie had ook altijd een andere toon: soms opgewekt, dan weer timide of weemoedig. Er was ook een andere 'poëzietred': nu eens

Door gebrek aan samenhang beklijft maar heel weinig

haastig, meestal gemoedelijk, ingehouden en stil – toen Claus was gestorven – en nu vooral loom.

Vorig jaar waren er ballonnen waarop gedichten stonden te lezen. Die kon je ter plekke met helium laten opvullen en ze 'als een poëtisch, amoureuus of kritisch bericht' oplaten. Dit jaar kun je postzegels kopen, briefpapier en enveloppen. Het kunstfestival heeft een eigen zegel. In het 'brievens-uit-Watou-pakketje' zit ook nog

eens een gedicht uit de bundel *Gedichten voor gelukkige mensen* van Bart Moeyaert met de voor deze editie toch veelbetekenende titel: 'Kies'.

Want er 'moet' wel gekozen worden. De programmering van het festival is erg breed. Watou toont dit jaar werk van meer dan honderd beeldend kunstenaars, schrijvers en dichters; naast het permanente tentoonstellingsparcours worden poëziehappenings, muziek- en theatervoorstellingen, performances en een Poetry Slam georganiseerd. In het 'laagdrempelig' randprogramma, dat een heel verscheiden publiek moet aanspreken, vervagen de grenzen tussen high en low, tussen amateuristische en professionele kunsten.

Het is zappen. Tussen de literaire slowfoodruimte (wat moet je je daar eigenlijk bij voorstellen?), het 'klein museum van de kunstenaar' (toch wel een heel mooi rareiteitenkabinet van Koen Broucke), een belegen zomerdagboek van schrijver Oscar van den Boogaard, het opklinken van het studentenlied *Die Gedanken sind Frei*.

Ook al oogt deze tweede editie iets beter dan vorig jaar, toch zal het curatorencollege nog harder moeten na-

denken over de formules van het festival. Door gebrek aan samenhang, net als in 2009, beklijft maar heel weinig nadat je het hele parcours hebt gelopen. In poëzie wordt doorgaans veel geschraapt, gewikt en gewogen, voordat de verzen worden prijsgegeven. Waarom treden de curatoren niet strenger op en wordt al te gemakkelijk een of ander goedkoop statement met museaal aplomb getoond?

De weg is nog lang naar een 'nieuw' kunstfestival, dat ook nog eens zo beladen is door de bijna dertig poëziezomers die eraan voorafgingen. Er zijn contouren, maar nog geen uitgekend concept. Het 'nieuwe Watou' is een schets, misschien net zo breekbaar als wat dichters op papier neerpennen. In zijn gedicht 'Kies' vertelt Bart Moeyaert over het moeizame schrijven, met de gum en het potlood, op zoek naar de woorden. 'En daarom juist blijft hij/ in potlood denken/ want dat is volgens hem/ het wezen van er zijn.'

Paul Depondt

Kunstfestival Watou 2010 – Tussen taal en beeld, verzamelde verhalen #02. T/m 5 september. watou2010.be